

Concept stellingname rechtspositie/bescherming diender

Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen veroorzaken doorlopend nieuwe kwetsbaarheden voor mensen met een publieke taak en politiemensen in het bijzonder. De verdere digitalisering van de samenleving brengt mensen er toe op internet politiemensen, maar ook politici, journalisten of opiniemakers te intimideren. Niet langer het ambt, maar de persoonlijke levenssfeer is daarbij steeds vaker het mikpunt. Dit heeft een grote impact op het welzijn van politiemensen en hun naasten. Medewerkers en hun gezin moeten soms noodgedwongen verhuizen. Dat is de omgekeerde wereld. Het is daarom van cruciaal belang om, met extra inspanning en rechtdoend aan de beginselen van de rechtstaat, hier een dam tegen op te werpen. Om uitdrukking te geven aan de waardering en steun voor de zwaarte en complexiteit van hun noodzakelijke werk voor de samenleving zetten de minister van Justitie en Veiligheid, de korpschef en de politievakorganisaties zich in voor een adequate rechtsbescherming en –positie voor politiemensen en hun naasten. De volgende kernpunten worden vastgesteld waaraan concrete acties zijn verbonden.

1. Beschermen van de medewerker tegen fysieke vormen van agressie en geweld

Maatschappelijke ontwikkelingen als polarisatie en ongenoegen over de corona maatregelen dragen eraan bij dat de politie steeds vaker tegenover burgers komt te staan in plaats van er tussen. Niet zelden leidt dat tot fysieke vormen van agressie en geweld tegen politiemensen. Fysieke agressie heeft een grote impact en kan op termijn leiden tot ziekteverzuim en zelfs uitval. Om die reden is geweld tegen de politie onacceptabel, wordt niet getolereerd en krijgt altijd een reactie. De jaarwisseling is een evenement waarbij veel fysieke geweld en agressie incidenten tegen politieagenten worden geregistreerd. In 2020 is het aantal agressie incidenten fors afgenomen door het tijdelijk van kracht zijnde vuurwerkverbod. Ook de effectieve aanpak van illegaal vuurwerk heeft hieraan bijgedragen. In aansluiting op onderzoek van het Instituut Fysieke Veiligheid moet onderzocht worden of een structureel vuurwerkverbod kan worden ingevoerd tijdens de jaarwisseling.

2. Beschermen van de medewerker tegen online agressie

In 2020 kregen 108 politiemedewerkers met agressie op social media te maken, een stijging met 86% ten opzichte van 2019. In toenemende mate is het gebruik geworden persoonlijke informatie van politiemedewerkers te verzamelen met kennelijk als doel hun doen en laten te beïnvloeden (doxing). Dat gaat zo ver dat het ook de privésfeer raakt. Vanuit het perspectief van goed werkgeverschap moeten we deze praktijk zoveel mogelijk voorkomen, zo spoedig mogelijk doen stoppen en de negatieve gevolgen ervan voor de politiemedewerkers beperken.

Hiertoe worden maatregelen onderzocht om doxing tegen te gaan, waaronder de strafbaarstelling van het 'kale feit' doxing als bloot rechtsfeit (zonder redelijk doel openbaar maken van NAW-gegevens van politieambtenaar). De inzet daarbij is om de 'doxer' zo spoedig mogelijk te ontanonimiseren en daar gericht maatregelen tegen te nemen. Het doel is om de dreigende situatie zo spoedig mogelijk te doen ophouden door het aanpakken van de doxer en het verwijderen van de betreffende content. Ook zal het gesprek worden aangegaan met providers en tech-bedrijven. Tevens zal een interne voorlichtingscampagne worden gehouden over veiligheidsrisico's aanwezig- en vindbaarheid op internet. Hinderlijk volgen politiecollega's (inclusief filmen/foto's) en observeren van politiebureaus tegen te gaan maken tevens onderdeel uit van deze problematiek.

3. Bieden van zorg en ondersteuning aan de medewerker

De minister, de korpschef en de politievakorganisaties hechten er bijzonder veel waarde aan dat de organisatie er, vanuit goed werkgeverschap, alles aan doet om agressie en geweld tegen politieambtenaren te voorkomen, de medewerker erop voor te bereiden als het zich toch voordoet, daar direct en adequaat op te reageren en de medewerker bij te staan. Onder meer door de medewerker te helpen bij het, via de strafprocedure of langs

civiele weg, verhalen van geleden schade. Om de medewerker optimaal te ondersteunen wordt het GTPA ondersteuningsproces aangepast. De uitvoeringsregeling Geweld tegen politieambtenaren zal daartoe worden geactualiseerd.

4. Betrekken van het thuisfront

Verschillende vormen van geweld, bedreigingen of intimidaties aan het adres van politiemedewerkers komen voor, zoals fysiek geweld, nachtelijke anonieme dreigtelefoontjes, stalking, brandstichting nabij de woning en vernielingen. Dit raakt ook het thuisfront. Het is van groot belang dat ook oog is voor hetgeen zij meemaken en dat zij worden betrokken bij wat de politiemedewerker meemaakt. Derhalve worden, aanvullend op hetgeen reeds is georganiseerd binnen het korps, initiatieven verkend en vervolgens als onderdeel van bijzondere zorg geïmplementeerd in het korps om het thuisfront te ondersteunen/te betrekken.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

(Ferd Grapperhaus)

De korpschef van politie

(Henk van Essen)

De Nederlandse Politiebond,

(Jan Struijs)

De politievakorganisatie ACP,

(Gerrit van de Kamp)

De Algemene Nederlandse Politievereniging,

(Alexander Simonis)

Equipe – Vakvereniging voor Politie,

(Miriam Barendse)